

Lausuntopyyntölomake

Hyvän tuen edellytysten täyttymisestä

(Laki taloudelliseen toimintaan myönnettävän tuen yleisistä edellytyksistä 429/2016, 3-5 §)

Yritystukineuvottelukunta antaa lausunnon siitä, täyttääkö tukiohjelma tai tukiohjelman ulkopuolinen yksittäinen tuki 3-5 §:ssä säädetyt edellytykset.

Tukiviranomainen voi pyytää yritystukineuvottelukunnalta 1 momentissa tarkoitetun lausunnon lisäksi lausunnon 3-5 §:ssä säädettyjen edellytysten täyttymisestä. Lausunto voidaan pyytää tukiohjemasta tai tukiohjelman ulkopuolisesta yksittäisestä tukipäätöksestä, joka on vähintään kolme miljoonaa euroa. Jos lausuntoa ei pyydetä, asia on kuitenkin annettava neuvottelukunnalle tiedoksi. Lausuntoa pyydetään tai asia annetaan tiedoksi samassa yhteydessä, kun tukiviranomainen pyytää lausuntoa EU:n valtiontukisääntöjen soveltumisesta tukijärjestelyyn.

Lausuntopyynnön tulee sisältää kuvaus lain 3-5 §:n toteutumisesta. Lausuntopyynnön liitteenä toimitetaan tukiohjelmaa koskevat kansalliset säännökset tai säädösluonnokset sekä perusteluasiakirjat.

Lausunnonpyytäjä vastaa asiakirjojen asianmukaisista julkisuusmerkinnöistä. (Jos lausuntoa ei pyydetä, neuvottelukunnalle tulee toimittaa tiedoksi vastaavat tiedot.)

Lausuntopyyntölomakkeet ja sen liiteasiakirjojen julkisuudessa noudatetaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999).

Kuvaukset ja yritystukineuvottelukunnan laatimat ennakoarvioinnit julkaistaan yritystukineuvottelukunnan pöytäkirjan liitteenä.

Lausuntopyyntö toimitetaan yritystukineuvottelukunnalle sähköpostitse
yritystukineuvottelukunta@tem.fi

Lausuntopyyntölomake

Kyseessä on ☐ Lausuntopyyntö ☒ Tiedoksianto Päiväys 11.9.2020	
YRITYSTUKINEUVOTTELUKUNNAN LAUSUNTO HYVÄN TUEN EDELLYTYSTEN TÄYTTYMISESTÄ 8.10.2020 / Esittelijä Anne Rothovius, TEM	
Tuen nimi Enontekiön lentoaseman investointihanke	
Komission tukinumero (SA xxxx)	Tuen voimassaoloaika 2.7.2020 - 31.12.2021 (hankkeen toteutusaika)
Tukiviranomainen Lapin liitto	EU-valtiontukisäännös tuki perustuu Komission asetus (EU) N:o 651/2014, Komission asetus (EU) 2017/1084; Komission tiedonanto lentoasemia ja lentoyhtiöitä koskevista suuntaviivoista EUVL 2014/C 99/03
Lausunnon pyytävä ministeriö TEM	Yhteyshenkilön tiedot aluekehitysasiantuntija Samu Rötönen, Lapin liitto. p. 040 711 8398, samu.rotkonen@lapinliitto.fi

Kyseessä on ☐ Uusi tukiohjelma ☐ Tukiohjelman muuttaminen ☐ Tukiohjelman mukainen yksittäinen tukipäätös ☒ Tukiohjelman ulkopuolinen yksittäinen tukipäätös tai tukipäätöksen muuttaminen ☐ Tuen voimassaoloajan jatkaminen

Lain 3–5 §:ien edellytykset	
Lausuntoa pyytävä viranomainen täyttää. (Huom. Kenttään kirjoitettavan tekstin pituutta ei ole rajattu.) Tämän liitesivuilla on esitetty ohjaavia kysymyksiä helpottamaan kunkin kuvauksen kirjoittamista.	Sihteeristö täyttää. Ennakoarviointi: liikennevalot ja kehittämis ehdotukset

1. Selkeä taloudellinen tai yhteiskunnallinen tavoite, joka perustuu hallitusohjelmaan tai politiikkatavoitteeseen Hankkeen päätavoite on parantaa alueen liikenneyhteyksiä, tukea alueellista kehittymistä ja elinkeinotoiminnan toimintaympäristöä ja yritystoiminnan toimintaedellytyksiä sekä uusien työpaikkojen luomista. Investointien katsotaan edistävän yhteisen edun mukaisen tavoitteen saavuttamista, jos se edistää alueellista kehitystä. Enontekiön kunnan tietojen mukaan lentoaseman ja charter-lentojen taloudelliset vaikutukset olivat vuonna 2018 4,2 miljoonaa euroa vientiin rinnastettavaa tuloa ja työllistävä vaikutus 450 henkilötyövuotta. Matkailun osuus kunnan kaikkien toimialojen liikevaihdosta oli jopa 47 %. Tällä hetkellä lentoaseman liikenne on kokonaan kansainvälistä. Kansainvälinen matkailu ja saavutettavuus ovat täten erityisen tärkeää seudun kehittymisen, kilpailukyyn ja aluetalouden kannalta. Koko Lapin matkailutulo oli ennen koronakriisiä yhteensä noin 1 miljardia euroa, kasvu on ollut nopeaa ja yli puolet yöpymisistä on kansainvälistä matkailua. 97% Enontekiön lentomatkustajista on kansainvälisiä incoming-matkailijoita. 41% kansainvälisistä matkailijoista saapuu lentoaseman kautta. Enontekiön kansainvälinen lentoliikenne on kasvanut 19 % vuodessa (ENF Taloudelliset vaikutukset -selvitys). Muut liikennemuodot eivät liikkuvuuden osalta vastaa alueen tarpeita. Lähimmät lentoasemat sijaitsevat yli sadan kilometrin ja vähintään noin kahden tunnin ajomatkan päässä (Kittilä 142 km, Alta 223 km, Tromssa 329 km ja Ivalo 300 km). Näiden lentoasemien vaikutusalue ei ole sama kuin Enontekiön aseman. Lentoasemia koskevissa tuissa lentoaseman vaikutusalue määritellään enintään 100 kilometrin ja 60 minuutin matkustusaajan mukaan. Hallitus on esittänyt tähän määrärahaa IV TAE:ssa.	☐ ☒ ☐ ☒ ☐ ☒ Tuki Finavialle ei kohdistu yhtiön pitkän aikavälin taloudellisen toiminnan vahvistumiseen. Perusinfrastruktuurin saaminen ei vahvista Finavian taloudellisen toiminnan edellytyksiä. Tuki ei paranna myöskään alueen pk-yritysten pitkän aikavälin kilpailukykyä, sillä se kohdistuu Finavialle. Pitkän aikavälin kilpailukyky paantuu pääasiassa tuottavuutta parantamalla eli tuotannon tekijöiden tehokkaammalla käytöllä. Tuella todetaan olevan taloudellinen tavoite, mikä kohdistuu välillisesti paikallisten yritysten toimintaympäristön vahvistamiseen liikenneinfrastruktuurin avulla. Tuki on hyväksytty valtion vuoden 2020 lisätalousarviossa. Tuki kohdentuu perusinvestointiin, mikä ei sisällä uuden teknologian

	käyttöönottoa, mikä on investointituen edellytyksenä ja mikä olisi tehnyt tuesta taloudellisen tavoitteen mukaisen. Tuella ei ole lain 429/2016 mukaista yhteiskunnallista tavoitetta (huoltovarmuus, korkelaatuinen elinympäristö tai eriarvoistumisen ehkäiseminen). Yhteisen edun mukainen aluekehitys on tavoitteena EU:n aluetukipolitiikan puolella. Tuki on luonteeltaan aluetuki infrastruktuuriin (korjausinvestoinnin tukemista), jollaisena sen hyödyt jakautuvat kuitenkin laajalle joukolle. Tuki ei kuitenkaan edistä työvoiman liikkuvuutta, koska liikenne on vain talvikaudella tilauslentoja Suomeen suuntautuen. Liikkuvuuden edistäminen olisi ollut yksi tuottavuutta edistävä tekijä.
2. Markkinapuutteen korjaaminen ja ulkoisvaikutukset Komission tiedonannossa lentoasemien suuntaviivoista todetaan, että pienillä lentoasemilla on vaikeuksia varmistaa rahoitusta investoinneilleen ilman julkista rahoitusta, ja että julkisen rahoituksen tarve on yleensä suurempi pienemmillä lentoasemilla. Lentoasemilla, joiden vuotuinen matkustajamäärä on enintään 200 000 matkustajaa, on vaikeuksia varmistaa rahoitus investoinneilleen ilman julkisia varoja. Enontekiön lentoaseman matkustajamäärä oli 27 979 vuonna 2019. Tuki tulee kohdennettavaksi tilanteeseen, jossa tuella saadaan aikaan merkittävä parannus, johon ei päästä markkinoiden omin toimin. Tuki parantaa alueen pk-yritysten pitkän aikavälin kilpailukykyä ja lentoasematoiminnan kehittäminen alueellisesti edistää yritysten kykyä investoida ja kehittää uusia tuotteita ja palveluita. Toimintaedellytysten kehittäminen poistaa saavutettavuuteen liittyvän epävarmuuden ja lyhytjänteisyyden, joka haittaa yritysten liiketoiminnan ja kasvun mahdollisuuksia kansainvälisessä toimintaympäristössä. Yhtenä Lapin matkailun päätavoitteena on kestävä ympärivuotinen matkailu, jota hanke tukee. Mikäli lentoaseman investointi ei toteudu, ja lentoasema suljettaisiin, sillä olisi kunnan ja lentoaseman vaikutusalueen erityispiirteet huomioiden poikkeuksellisen merkittävät haitalliset ja jopa peruuttamattomat vaikutukset alueelliseen kehitykseen.	☐ ☒ ☐ ☒ ☐ ☒ Tuki kohdistuu investointiin, jota ei muutoin tehtäisi toiminnan ollessa kannattamatonta. Rahoitusmarkkinat eivät rahoita kannattamatonta toimintaa. Tuen positiivisen ulkoisvaikutuksen olemassaolo epävarmaa. Jos lentokenttä lakkautettaisiin lähellä olevien lentokenttien kannattavuus voisi parantua.
3. Tarkoituksenmukainen keino tavoitteen saavuttamiseksi Investointituen arvioidaan olevan tarkoituksenmukainen väline tavoitteiden saavuttamiseksi, eikä samoja tavoitteita ole mahdollista saavuttaa muilla välineillä. Finavian mukaan lentoaseman investoinnit ovat välttämättömiä toiminnan jatkumiselle. Hankkeeseen ei liity päällekkäisiä tukia. LVM:llä ei ole tuki-instrumenttia Finnavian lentokenttien tukemiseksi. Mikäli kunta omistaisi kentän voitaisiin tuki myöntää kunnalle aluekehittämisen lainsäädännön mukaisesti kunna perusrakenteen investointitukena. Lentokenttä ja sen toiminta on siirtymässä kunnan omistukseen, mutta tarvittavat korjaukset lentokenttään on tarpeellista tehdä jo kesän 2020 aikana, jotta se olisi valmis vastaanottamaan matkajia tulevana talvena. Finnavian ja kunnan kesken on solmittu aiesopimus lentokentän siirtymisestä kunnan omistukseen.	☐ ☒ ☐ ☒ ☐ ☒ LVM rahoittaa vain Finavian ulkopuolisia lentokenttiä. Kenttä voisi jatkossa kunnan omistuksessa hakea LVM:n tukia. Finavian tarkoitus on lakkauttaa toiminta kannattamattomana. Tuki ei

	itsessään muuta varsinaista toimintaa kannattavaksi. Tulisi selvittää olisiko kustannustehokkaampaa, jos kunta järjestäisi esimerkiksi Kittilän kentältä matkailijoille julkisen liikenneyhteyden Enontekiölle. Sen sijaan tuen myöntäminen etukäteen ehdollisena aluekehityslain mukaisena perusrakenteen investointitukena olisi hyväksyttävää. Neuvottelukunta ei ole ottanut lausunnossaan kantaa kunnan taloudelliseen kantokykyyn hoitaa lakisääteisten velvoitteidensa lisäksi lentokenttätoimintaa.
4. Kustannustehokkuus ja hallinnollinen rasitus tuen saajalle Tukikelpoisia kustannuksia ovat lentoasemainfrastruktuuriin tehtäviin investointeihin liittyvät kustannukset, mukaan lukien suunnittelukustannukset. Lentoliikenteeseen liittymättömän toiminnan investointikustannuksia ei ole esitetty hankkeeseen. Avustus rajataan välttämättömiin ja tarpeellisiin tukikelpoisiin kustannuksiin. Hanke toteutettaisiin kahdessa vaiheessa, joka mahdollistaa kustannusarvion tarkentamisen ja varmistaa tuen kustannustehokkuuden. Komissio soveltaa erilaisia sallittuja enimmäistuki-intensiteettejä varmistaakseen, että tuki on kokonaisuutena tarkasteltuna oikeasuhteista. Keskimäärin alle 1 miljoonan vuotuisen matkustajan lentoasemilla tuki-intensiteetti on enintään 75%, jota voidaan korottaa 20% syrjäisillä alueilla. Unionin reuna-alueilla tuki-intensiteetti voi täten olla suurempi tapauskohtaisen arvioinnin, lentoaseman, investointihankkeen ja lentoaseman palvelevan alueen erityispiirteiden perusteella. Syrjäisiin alueisiin luetaan kuuluvaksi unionin harvaan asutut alueet, joihin Enontekiö ja Lapin maakunta kuuluvat. (Komission asetus 2017/1084, 56 a) Jotta lentokentille myönnettävä investointituki olisi oikeasuhteista, ja siihen voitaisiin soveltaa yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen sääntöjä, sen olisi täytettävä kaksi edellytystä. Ensimmäiseksi tuki-intensiteetti ei saisi ylittää tuen sallittua enimmäisintensiteettiä, joka vaihtelee lentoaseman koon mukaan kuvatulla tavalla. Toiseksi investointituen määrä ei saisi ylittää tukikelpoisten kustannusten ja investoinnin liikevoiton välistä erotusta. Kun on kyse hyvin pienistä lentoasemista, joiden vuotuinen matkustajamäärä on enintään 200 000 matkustajaa ja jos ei ole odotettavissa, että investointituen johdosta lentoaseman keskimääräinen vuotuinen matkustajamäärä nousee yli 200 000 matkustajaan kahden tuen myöntämistä seuraavan tilivuoden aikana, investointituen olisi täytettävä edellä mainituista edellytyksistä vain toinen.	☐ ☒ ☐ ☒ ☐ ☒ Kyseessä olisi kaksi tukipäätöstä samalle saajalle. Tuki on hallinnollisesti raskaasti toteutettu, koska tuki kierrätetään usean myöntäjän kautta lopulliselle saajalle. Epäselväksi jää, miksi näin on päädytty toimimaan. Tuen myöntäjän tulee varmistaa valtionavustuslain ja taloudelliseen toimintaan myönnettävän tuen yleisistä edellytyksistä annetun lain noudattaminen sekä hyväksyttävät kustannukset ja tuen käytön valvonta jokaisessa vaiheessa (TEM, Lapin liitto ja kunta) ja tarvittaessa toteuttaa tarkastus hankkeen suuruuden ja luonteen vuoksi.
5. Vaikutukset kilpailuun Jos tuki myönnetään erittäin pienille lentoasemille, joiden vuotuinen matkustajamäärä on enintään 200 000 matkustajaa, kilpailun merkittävä vääristyminen ei ole todennäköistä. investointituki alueellisille lentoasemille ei johda kohtuuttomaan kaupan ja kilpailun vääristymiseen, jos tietyt edellytykset täyttyvät (Komission asetus 2017/1084, 56 a). Nämä edellytykset täyttyvät hankkeessa. Lentoaseman on oltava avoin kaikille potentiaalisille käyttäjille, eikä se saa olla varattu yhdelle tietylle käyttäjälle. Edellytys tulee kirjattavaksi avustuspäätökseen.	☐ ☒ ☐ ☒ ☐ ☒ Tuella saattaa aiheuttaa ristisubvention Helsinki-Vantaan lentokentälle.

Enontekiön lentoaseman vaikutusalueella ei ole muita lentoasemia. Lentoasemia koskevissa tuissa lentoaseman vaikutusalue määritellään enintään 100 kilometrin ja 60 minuutin matkustusaajan mukaan. Vaikutusalueen arviointia ei kuitenkaan sovelleta lentoasemiin, joiden keskimääräinen vuotuinen matkustajamäärä kahden edellisen tilivuoden ajalta on ollut enintään 200 000 matkustajaa, eikä ole odotettavissa, matkustajamäärä nousee yli 200 000 matkustajan kahden seuraavan tilivuoden aikana. (Komission asetus 2017/1084 56 a).	
6. Määräaikaisuus Hankkeen toteutusaika on 2.7.2020 – 31.12.2021. Tarkoituksena tehdä 1 tukiohjelman mukainen päätös.	☒ ● ☐ ● ☐ ●
7. Kannustava vaikutus Tukihakemus on jätetty ennen työn aloittamista. Tuella katsotaan olevan kannustava vaikutus, jos tuensaaja on jättänyt kirjallisen tukihakemuksen kyseiselle jäsenvaltiolle ennen hanketta tai toimintaa koskevien töiden aloittamista. Finavia on ilmoittanut harkitsevansa lentoaseman sulkemista ja on todennäköistä, että lentoasema suljettaisiin ilman vaadittua peruskorjausta. Lentoaseman sulkemisella olisi kunnan ja lentoaseman vaikutusalueen erityispiirteet huomioiden poikkeuksellisen merkittävät haitalliset ja jopa peruuttamattomat vaikutukset alueelliseen kehitykseen. Investointia ei nykyisillä tiedoilla toteutettaisi lainkaan tai samassa määrin ilman tukea. Komissio soveltaa erilaisia sallittuja enimmäistuki-intensiteettejä varmistaakseen, että tuki on kokonaisuutena tarkasteltuna oikeasuhteista. Keskimäärin alle 1 miljoonan vuotuisen matkustajan lentoasemilla tuki-intensiteetti on enintään 75%, jota voidaan korottaa 20% syrjäisillä alueilla. Unionin reuna-alueilla tuki-intensiteetti voi täten olla suurempi tapauskohtaisen arvioinnin, lentoaseman, investointihankkeen ja lentoaseman palvelevan alueen erityispiirteiden perusteella. Syrjäisiin alueisiin luetaan kuuluvaksi unionin harvaan asutut alueet, joihin Enontekiö ja Lapin maakunta kuuluvat. (Komission asetus 2017/1084, 56 a) Jotta lentokentille myönnettävä investointituki olisi oikeasuhteista, ja siihen voitaisiin soveltaa yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen sääntöjä, sen olisi täytettävä kaksi edellytystä. Ensimmäiseksi tuki-intensiteetti ei saisi ylittää tuen sallittua enimmäisintensiteettiä, joka vaihtelee lentoaseman koon mukaan kuvatulla tavalla. Toiseksi investointituen määrä ei saisi ylittää tukikelpoisten kustannusten ja investoinnin liikevoiton välistä erotusta. Kun on kyse hyvin pienistä lentoasemista, joiden vuotuinen matkustajamäärä on enintään 200 000 matkustajaa ja jos ei ole odotettavissa, että investointituen johdosta lentoaseman keskimääräinen vuotuinen matkustajamäärä nousee yli 200 000 matkustajaan kahden tuen myöntämistä seuraavan tilivuoden aikana, investointituen olisi täytettävä edellä mainituista edellytyksistä vain toinen. Jos tuki myönnetään erittäin pienille lentoasemille, joiden vuotuinen matkustajamäärä on enintään 200 000 matkustajaa, kilpailun merkittävä vääristyminen ei ole todennäköistä. (Komission asetus 2017/1084, 56 a; LVM muistio 6.8.2020). Enontekiön lentoasema on annetun määritelmän mukaisesti hyvin pieni. Tuki voidaan myöntää enimmäistuki-intensiteettiä korkeampana (esimerkiksi 100% tukikelpoisista kokonaiskustannuksista), jos investointitukimäärä ei ylitä tukikelpoisten kustannusten ja investoinnin liikevoiton välistä erotusta. Tällöin tuki täyttäisi toisen vaadituista ehdoista. Edellytyksenä olisi arvio siitä, että lentoasema ei tuota liikevoittoa. Liikevoitolla tarkoitetaan tuottojen ja toimintakustannusten välistä erotusta investoinnin taloudellisena pitoaikana. Liikevoitot on vähennettävä tukikelpoisista kustannuksista etukäteen kohtuullisten ennusteiden perusteella tai takaisinperintämenettelyllä. (Komission asetus 2017/1084 56 a artikla, 11). Valtionavustus voi esimerkiksi laajaa investointihanketta käynnistettäessä vastata sen hetkisten kustannusten täyttää määrää. Avustuksen saajan eli Enontekiön kunnan vastuulle jäävät kustannukset ajoittuvat tällöin myös hankkeessa tai toiminnassa myöhempään ajankohtaan. Lentoaseman investointeihin ja toiminnan kehittämiseen liittyy myös muita kustannuksia kuin hankkeeseen sisältyvä investointi. Enontekiön kunnalle syntyy hankkeesta muita kustannuksia, joihin tulevat vaikuttamaan lentoaseman operoinnin tulevat järjestelyt. Avustuksen saaja on sitoutunut hankkeeseen ja toimintaan.	☐ ● ☐ ● ☒ ● Liikevoitot on vähennettävä tukikelpoisista kustannuksista etukäteen kohtuullisten ennusteiden perusteella tai takaisinperintämenettelyllä, mikäli tukiprosentti olisi 100 (EU-valtiontukisäännöt). Neuvottelukunta suosittelee otettavaksi käyttöön takaisinperintämenettelyn. Eli jos kunta saa lentokentän toimimaan kannattavasti, tukea tulee periä takaisin tietty etukäteen määritetty aika. Tuki-intensiteetillä ei ole kannustavaa vaikutusta, koska se on niin korkea. Kannustava vaikutus toteutuu, jos hanke aloitetaan vasta tukipäätöksen jälkeen. Tukihakemus on ilmeisesti jätetty ennen hankkeen käynnistämistä. Hanke on kuitenkin voitu aloittaa ennen tuen myöntämistä, joten tuen kannustava vaikutus ei ole selkeä.

8. Vaikuttavuus Tuen myöntävä viranomainen seuraa ja arvioi hankkeen vaikutuksia. Hankkeesta on tehty selvitys aluetalousvaikutuksista. Asetuksen (2017/1084) mukaista investoinnin rajoitusta liikenne-ennusteiden perusteella ei sovelleta, kun on kyse hyvin pienestä lentoasemasta, jonka vuotuinen matkustajamäärä on enintään 200 000 matkustajaa ja jos ei ole odotettavissa, että investointituen johdosta lentoaseman keskimääräinen vuotuinen matkustajamäärä nousee yli 200 000 matkustajaan kahden tuen myöntämistä seuraavan tilivuoden aikana. Ulkoisesta vaikuttavuusarvioinnista ei ole päätöksiä. Koska kyseessä on yksittäinen tukipäätös ei ulkoita vaikuttavuusarviota ei pystytä tekemään. Rahoittajana toimiva Lapin liitto tulee ennen rahoituspäätöstä arvioimaan hankkeen aluetaloudelliset.	☒ ☐ ☐ Yritystukineuvottelukunta edellyttää, että tuen vaikutuksista tehdään ulkoinen ja pienimuotoinen selvitys noin viiden vuoden kuluttua: erityisesti onko lentokentän toiminta saatu kannattavaksi ilman tukia, aluetaloudelliset vaikutukset mm. matkailuun ja liikenteeseen. Aluetaloudelliset vaikutukset tulee selvittää laajemmin kuin vain Enontekiön kunnan alueella, koska vaikutuksia voi myös olla lähilentokenttien tai muun korvaavan liikenteen kannattavuuteen ja lähikuntien matkailun kannattavuuteen.
9. Yksittäiset tukipäätökset Tukipäätökseen otetaan ryhmäpoikkeusasetuksen ja valtionavustuslain kriteerit ja edellytykset (kuvattu liitteessä 1).	☐ ☐ ☒ Tulee ottaa huomioon laki taloudelliseen toimintaan myönnetyn tuen yleisistä edellytyksistä 429/2016. Tukiviranomainen voi tehdä vain säädösten mukaisia tukipäätöksiä.
9 a Tukikumulaatio Investoinnin määräraha sisältyy valtion lisätalousarvioon. Muita tukia ko. investointiin ole käytettävissä eikä haettu. Toimintatukea on mahdollista hakea erikseen. Komission asetuksen (2017/1084) mukaan ei olisi tarkoituksenmukaista määrittää tuen määrään perustuvaa ilmoituskynnysarvoa, sillä tukitoimenpiteen kilpailuvaikutus riippuu pääasiassa lentoaseman koosta eikä tuen määrästä. Tuen hakijalle eli Enontekiön kunnalle on ilmoitettu valtioneuvoston tarkastelusta. Tuki myönnetään ensi vaiheessa valtionavustuslain (688/2001, 7§) mukaisesti Enontekiön kunnalle käytettäväksi valtionavustuspäätöksen mukaista käyttötarkoitusta toteuttavan muun kuin saajan (Finavian) hankkeen avustamiseen. Avustuksen saajan on tehtävä sopimus valtionavustuksen käytöstä, käytön valvonnasta ja niiden ehdoista hanketta toteuttavan kanssa.	☒ ☐ ☐
9 b Vaikutukset kilpailuun paikallisesti Suomessa ja EU-alueella Enontekiön lentoaseman vaikutusalueella ei ole muita lentoasemia. Lentoasemia koskevissa tuissa lentoaseman vaikutusalue määritellään enintään 100 kilometrin ja 60 minuutin matkustusaajan mukaan. Lähimmät lentoasemat sijaitsevat yli sadan kilometrin ja vähintään noin kahden tunnin ajomatkan päässä (Kittilä 142 km, Alta 223 km, Tromssa 329 km ja Ivalo 300 km) Vaikutusalueen arviointia ei kuitenkaan sovelleta lentoasemiin, joiden keskimääräinen vuotuinen matkustajamäärä kahden edellisen tilivuoden ajalta on ollut enintään 200 000 matkustajaa, eikä ole odotettavissa, matkustajamäärä nousee yli 200 000 matkustajan kahden seuraavan tilivuoden aikana. (Komission asetus 2017/1084 56 a).	☐ ☒ ☐ Jos tuki myönnetään, kilpailuasetus pysyy nykyisellään. Tuki voi aiheuttaa ristisubventiota Helsinki-Vantaan lentokentälle.

Enontekiön lentoaseman taloudelliset vaikutukset -selvityksen mukaan Kittilän ja Rovaniemen lentoasemien kapasiteetti ei riitä lisälentojen vastaanottamiseen sesonkiaikoina, ja arvio on, että liikenne siirtyisi Suomen ulkopuolelle jos lentoasema suljetaan. Lentoaseman osuus Lapin kansainvälisestä liikenteestä on 8%. Kyseessä ei ole uuden matkustajaliikenteen lentoaseman luominen. Lentoaseman on oltava avoin kaikille potentiaalisille käyttäjille.	
9 c Edellytykset kannattavaan toimintaan, arviointi Tuen saaja on Enontekiön kunta. Kunnan ja Finavian tavoitteena on järjestää lentoaseman omistus- ja operointisuhteiden järjestämisestä siten, että Enontekiön kunta tulee Finavian sijaan lentoaseman pitäjäksi. Kunnan ja Finavian järjestelyn mukaan lentoaseman pitäisyys siirtyisi kunnalle 1.7.2021. Kunta on selvittänyt lentoaseman aluetaloudellisia vaikutuksia sekä selvittänyt ja kuvannut vaikutusalueen, toimintaympäristön ja vuodekapasiteetin käyttämätöntä potentiaalia. Nykyisellä tulo- ja menorakenteella lentoasema on tappiollinen. Kunta valmistelee lentoasematoiminnan toteutusmallien selvityksen asiantuntijatyönä syksyllä 2020. Ennen tukipäätöstä Lapin liitto edellyttää tuensaajalta kuvauksen siitä miten lentokenttätoiminta saadaan liiketoiminnallisesti kannattavaksi.	☐ ☒ ☐ ☐ ☒ Toiminnan todetaan olevan kannattamatonta. Tuen myöntäjän tulee varmistua ennen tukipäätöstä hyväksyttävissä olevaan liiketoimintasuunnitelmaan perustuen, miten toiminta saadaan kannattavaksi Finaviasta irtautumisen jälkeen. Huomioitavaa on, että Finnavia lakkauttaisi toiminnan kannattamattomana. Liiketoimintasuunnitelman uskottavuudesta tulisi pyytää neutraalin konsulttitahon arvio.

1. Selkeä taloudellinen tai yhteiskunnallinen tavoite, joka perustuu hallitusohjelmaan tai politiikkatavoitteeseen

- ✓ Mitä tuella tavoitellaan?
- ✓ Vaikuttaako tuki kasvuun ja miten se ilmenee:
  - Rakenteelliseen uudistumiseen
  - Yritystoiminnan tehokkuuteen
  - Kansainvälisen kustannuskilpailukyvyyn vahvistamiseen
- ✓ Tulosindikaattorit? Miksi valitut indikaattorit soveltuvat parhaiten kyseisen tukiohjelman vaikutusten mittaamiseen?
- ✓ Miten tukimekanismi toimii eli miten se poistaa ongelman?
- ✓ Miten tuki toteuttaa sille asetettuja yhteiskunnallisia tavoitteita?
- ✓ Muut tavoitteet?

Sisältökuvaus

Taloudelliset tavoitteet kohdistuvat pitkällä aikavälillä pysyvään taloudellisen toiminnan vahvistumiseen ja kansainväliseen kilpailukykyyn. Näiden seurauksena kansantalous vahvistuu ja luo suotuisat taloudelliset edellytykset yhteiskunnallisten tavoitteiden saavuttamiselle. Tuen tulee ensisijaisesti kohdistua taloudellisen toiminnan edellytysten vahvistumiseen ja vain yhteiskunnallisista syistä varsinaiseen taloudelliseen toimintaan.

Taloudellinen tavoite = Tuki edistää kansantalouden kasvuedellytyksiä, tuottavuutta ja työpanoksen kasvua. Tuottavuuden taustatekijöinä ovat yritys- ja elinkeinorakenteen uudistuminen, aineellinen ja aineeton pääoma sekä työvoiman liikkuvuus ja vaihtuvuus. Rakenteellinen uudistuminen ja yritystoiminnan tehokkuus ovat avainsanoja. Tuen tulisi kohdentua tutkimukseen, tuotekehitykseen, koulutukseen, kansainvälistymiseen tai muuhun aineettomaan kehittämistoimintaan taikka pk-yritysten pitkän aikavälin kilpailukykyyn parantamiseen tai muuhun hallitusohjelmassa selkeästi määritellyn tavoitteeseen. Suurten yritysten tavanomaisten investointien ja käyttöpääoman rahoitukseen tukea vain erityisistä syistä. Toimintatukea ei voida pitää perusteltuna yritystoiminnan tehokkuuden kannalta.

Yritystoiminnan aineettomalla kehittämisellä tarkoitetaan muun muassa tutkimukseen, tuotekehitykseen, työntekijöiden kouluttamiseen, kansainvälistymiseen sekä yritysten väliseen yhteistyöhön liittyviä panostuksia, joissa ei yleensä synny aineellista vakuutta ulkoiselle rahoittajalle. Aineettomaan kehittämiseen katsotaan tässä yhteydessä kuuluvan myös esimerkiksi välittömästi tutkimus- ja tuotekehitystoimintaan liittyvät aineelliset investoinnit, kuten tutkimuslaitteet ja prototyyppit, joita ei voida suoraan hyödyntää tuotantotoiminnassa. Aineettomaan kehittämiseen suunnattavan tuen voidaan katsoa parantavan erityisesti pitkällä aikavälillä kansantalouden kasvuedellytyksiä.

Suurten yritysten tavanomaisten investointien ja käyttöpääoman rahoitukseen tukea voidaan myöntää vain erityisistä syistä. Suuret yritykset kärsivät vain harvoin markkinatalouden toiminnan puutteista käyttöpääoman ja investointien rahoituksen osalta. Suurilla yrityksillä voi yhtälailla olla niille kannattamattomia hankkeita (esim. TKI), joista on isot ulkoisvaikutukset ja joita yhteiskunnan kannattaa tukea. Kokoluokka ei ratkaise teoreettisesti kannattaako tukea vai ei. Mutta rahoitusrajoite on suurten yritysten kohdalla heikompi peruste tuelle. Sen sijaan pienet ja keskisuuret yritykset kohtaavat useammin erityisesti epäsymmetrisestä informaatiosta johtuvia ongelmia rahoitusmarkkinoilla.

Pienellä ja keskisuurella yrityksellä tarkoitetaan yritystä, joka täyttää EU:n komission pk-yritysmääritelmän edellytykset. Määritelmä on esimerkiksi yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen (651/2014) liitteessä 1. Suurten yritysten positiiviset ulkoisvaikutukset voivat vaikuttaa laajemminkin koko talouteen.

Tuotekehityksen ja muiden aineettomien investointien osalta kaiken kokoisten yritysten toiminnalla voi olla positiivisia ulkoisvaikutuksia. Usein esimerkiksi suurten yritysten tuotekehitystoiminnalla on myönteisiä ulkoisvaikutuksia pieneen ja keskisuureen yritystoimintaan. Toimintatukea eli tuen myöntämistä yritysten tavanomaisen liiketoiminnan menojen kattamiseen ei voida pitää perusteltuna yritystoiminnan tehokkuuden kannalta muuta kuin erittäin poikkeuksellisissa tilanteissa, esimerkiksi tuissa, jotka parantavat yritysten toimintaympäristöä.

Yhteiskunnallinen tavoite = tuki edistää yhteiskunnan kannalta myönteisiä asioita tai ehkäisee haitallisia vaikutuksia, joita ovat yhteiskunnallisen eriarvoistumisen ehkäiseminen, korkealaatuisen elinympäristön turvaaminen sekä kansalaisten ja yhteiskunnan turvallisuuden varmistaminen. Tällaisten tavoitteiden edistäminen ei välttämättä onnistu markkinaehtoisesti, vaan vaaditaan julkisen vallan toimenpiteitä.

2. Markkinapuutteen korjaaminen ja ulkoisvaikutukset

- ✓ Mitä markkinapuutetta tuki korjaa? (Markkinapuute = rahoitusmarkkinat eivät kykene valitsemaan hankkeita, jolloin resursseja ei ohjaudu tai markkinat eivät kykene hinnoittelemaan yhteiskunnalle syntyviä ulkoisvaikutuksia.)
- ✓ Miten markkinapuute on todennettu?
- ✓ Onko markkinapuute toteutunut?
- ✓ Positiiviset ulkoisvaikutukset?
- ✓ Negatiivisten ulkoisvaikutusten ehkäiseminen?
- ✓ Hyötyvätkö kohderyhmän ulkopuoliset tahot tuesta?
- ✓ Vaikuttaako tuki muuhun verotukseen (verotukien kohdalla)?
- ✓ Keneen tuki kohdistuu ja missä olosuhteissa?
- ✓ Kohdentuuko tuki tutkimukseen, tuotekehitykseen, koulutukseen, kansainvälistymiseen tai muuhun aineettomaan kehittämistoimintaan taikka pk-yritysten pitkän aikavälin kilpailukykyyn parantamiseen tai muuhun hallitusohjelmassa selkeästi määritellyn tavoitteeseen? Muuhun, mihin?
- ✓ Kohdentuuko tuki suurille yrityksille ja mitkä ovat sen erityiset perustelut.
- ✓ Kohdentuuko tuki yritysten väliseen yhteistyöhön?
- ✓ Mihin muuhun tuki kohdentuu. Kohdentuuko se laajemmin kuin mihin se on alun perin tarkoitettu. Miten tuen kohdentuminen oikeaan paikkaan varmistetaan?
- ✓ Hyötyvätkö kohderyhmän ulkopuoliset tahot tuesta?

- ✓ Mille yritykselle verotuet kohdentuvat? Ovatko verotuet päällekkäisiä suorien tukien kanssa?

Sisältökuvaus

Jos tuella on taloudellinen tavoite, tuen tulisi poistaa ja korjata markkinoiden toiminnan puutteita. Tuella voidaan luoda edellytyksiä uusille tai nykyistä monipuolisemmille markkinoille, jolla aikaansaadaan uudenlaista kysyntää. Tähän liittyy kiinteästi sen seuraaminen milloin markkinoilta tulisi poistua, milloin markkinamekanismi alkaa toimia ilman julkista tukeakin.

Markkinapuutetilanteet:

- Rahoitusmarkkinat eivät kykene valitsemaan hankkeita, jolloin rahaa ei ohjaudu kansantalouden voimavarojen kohdentumisen kannalta optimaalisesti.
- Markkinat eivät kykene hinnoittelemaan yhteiskunnalle syntyviä ulkoisvaikutuksia. Markkinoiden toiminnan puutteet voivat johtua talouden rakenteellisesta jäykkyydestä tai epäsymmetrisestä informaatiosta rahoitusmarkkinoilla. Markkinapuute voi tarkoittaa sitä, että vapailla markkinoilla toimiva yritys ei ota huomioon tiedon leviämisestä tulevia tuottavuushyötyjä, jos ne eivät näy omassa tuloksessa. Markkinapuute voi myös olla yritysten välisen yhteistyön puuttuminen – lisäarvoa yritysten verkottumisesta ja yhteisistä alustoista.

Markkinapuute tulee todentaa eli kuvata, miksi yksityistä rahaa ei ole käytettävissä.

Tukea voidaan perustella myönteisillä ulkoisvaikutuksilla tai kielteisten ulkoisvaikutusten ehkäisemisellä. Tuen ainoaksi perusteeksi ne eivät ole riittäviä. On tutkittu, että yli puolet hyödyistä tulee yhteiskunnalle ja kansantaloudelle ulkoisvaikutuksina, kun syntyvä osaaminen siirtyy eri tavoilla muiden hyödyksi. Se siirtyy työntekijöiden vaihtaessa työpaikkaa, yritysten tehdessä yhteistyötä innovaatiotoiminnassa, liiketoiminnan kumppanuus- ja arvoverkostoissa sekä yleisemmin uusien innovaatioiden rakentua kumulatiivisesti aiempien innovaatioiden varaan. Käytännössä ulkoisvaikutukset leviävät verkostojen, ekosysteemien ja alustojen kautta.

Positiivisista ulkoisvaikutuksista = toiminnan kansantaloudellinen hyöty on suurempi kuin yritykselle itselleen syntyvä hyöty.

Negatiivinen ulkoisvaikutus = toiminta ehkäisee negatiivisten tekijöiden vaikutusta kansantalouteen.

3. Tarkoituksenmukainen keino tavoitteen saavuttamiseksi

- ✓ Millaisen analyysiin tuen käyttöönotto perustuu?
- ✓ Milloin ja millaisessa taloudellisessa tilanteessa verotuki on otettu käyttöön ja onko käyttöönotto liittynyt johonkin isompaan kokonaisratkaisuun? Onko tuki ollut esim. kompensatio jonkin toisen etuuden menetyksestä tai jonkin veron korotuksesta?
- ✓ Miksi on valittu juuri tuki politiikkatoimeksi muiden politiikkakeinojen sijaan (säätely, palvelu, suora tuki, hankinta tai muu ohjauskeino)?
- ✓ Miten muilla keinoilla voitaisiin edistää markkinoiden toimivuutta tai tavoitteen saavuttamista?
- ✓ Onko olemassa muita tukia, millä vaikutetaan samaan tavoitteeseen ja mitä ne ovat?
- ✓ Kun katsoo tukikokonaisuuden näkökulmasta, syntyykö niiden yhteisvaikutuksena jotain toivottuja tai ei-toivottuja vaikutuksia?
- ✓ Voisiko suunniteltu tuki olla osa jotain jo olemassa olevaa tukikokonaisuutta?
- ✓ Miten ja milloin tuesta voitaisiin luopua?

Sisältökuvaus

Tarkoituksenmukaisuuden arvioinnilla tarkoitetaan analyysia siitä, onko tuki välttämätön politiikkatoimi muiden politiikkatoimien sijaan tai niiden rinnalla. Miksi juuri tämä tuki on valittu keinoksi eikä jotain muuta politiikkatoimea? On tarpeen tunnistaa, millä muilla keinoilla (esim. säädökset, neuvonta) valtio voi edistää tavoitetta ja mitkä ovat eri toimien yhteisvaikutukset. Entä voisiko tuki olla osa jotain jo olemassa olevaa tukikokonaisuutta? Miten ja milloin tuesta voidaan luopua eli koska tuki on täyttänyt tehtävänsä?

4. Kustannustehokkuus ja hallinnollinen rasitus tuen saajalle

- ✓ Tuen myöntämisestä aiheutuvat kustannukset?
- ✓ Onko tehty kustannushyöty-analyysia?
- ✓ Mitä muita toteutusvaihtoehtoja olisi?
- ✓ Millaista hallinnollista rasitusta tuensaajalle aiheutuu?
- ✓ Miten tuen hallinnointi on järjestetty? Onko muilla organisaatioilla jo olemassa prosessi ja sähköinen hakujärjestelmä, mihin voitaisiin liittää?
- ✓ Miten haku- ja seurantaprosessi on järjestetty?
- ✓ Kilpailutetaanko hankkeet?
- ✓ Peritäänkö käsittelymaksu ja kuinka paljon?
- ✓ Riskin hinnoittelu (korko), esim. lainoissa ja takauksissa

Sisältökuvaus

Tuki-instrumentti tulisi valikoida siten, että saavutetaan suuri hyöty pienillä kustannuksilla (kustannustehokkuus). Kustannustehokkuuden tulee ohjata valintaa muiden politiikkakeinojen ja suorien/epäsuorien tukien välillä perustuen mahdollisimman tarkkaan arvioon kokonaiskustannuksista ja hyödyistä.

Osa kustannustehokkuutta on, että hallinnollinen rasitus olisi tuen saajalle mahdollisimman vähäinen. Tukivalikoiman sekä yksittäisiin tukiiin liittyvien haku- ja seurantaprosessien tulee olla yksinkertaiset, läpinäkyvät ja yhdenmukaiset hakijoiden hallinnollisen rasituksen minimoimiseksi. Huom. yhdenmukaiset tukiprosessit ja yhteiset tietojärjestelmät. Tämä vähentää tukiviranomaisten hallinnollista rasitusta ja esim. tietojärjestelmäkustannuksia.

5. Vaikutukset kilpailuun

- ✓ Miten tuki vaikuttaa yritysten väliseen kilpailutilanteeseen

- paikallisesti (paljon, vähäisessä määrin, ei lainkaan)
- Suomessa paljon, vähäisessä määrin, ei lainkaan)
- Kansainvälisesti (paljon, vähäisessä määrin, ei lainkaan)

Sisältökuvaus

Sekä tukiohjelmia suunniteltaessa että niitä sovellettaessa olisi tarpeen ottaa huomioon tuen vaikutukset yritysten väliseen kilpailutilanteeseen paikallisesti, kotimarkkinoilla, EU-alueella eli sisämarkkinoilla ja globaalisti. Toimiva kilpailu on keskeinen edellytys kansantalouden kokonaisuutena ja taloudellisen toiminnan tehokkuutta koskevien tavoitteiden saavuttamiseksi. Taloudellisen toiminnan kannalta ihanteellisessa tapauksessa julkisten viranomaisten toiminta on sellaista, ettei se vääristä kilpailua. Käytännössä tukea myönnettäessä kilpailua vääristäviä vaikutuksia ei kyetä kuitenkaan täysin poistamaan.

6. Määräaikaisuus

- ✓ Voimassaoloaika?
- ✓ Miten verotuesta voitaisiin luopua tai vähentää sitä niin, että se olisi yrityksille ennakoitavissa?
- ✓ Tuen automaattisuus verotukien kohdalla?
- ✓ Irtautumissuunnitelma, esim. tuen asteittainen lakkautus, kun markkinapuute on poistunut tai kun tavoite on saavutettu?
- ✓ Millaisessa kansantaloudellisessa taloudellisessa tilanteessa tuki on otettu käyttöön tai onko se ollut osa isompaa kokonaisratkaisua? Esimerkiksi energiantensiivisen teollisuuden alennettu verokanta otettiin käyttöön toistaiseksi voimassa olevana kompensationsa yritysten kelamaksun poistolle vuonna 2011. Vuonna 2012 tuen saajien määrää laajennettiin myös pienempiin tuotantoluokkiin.

Sisältökuvaus

Tuen voimassaolon tulee olla ajallisesti rajattu. Määräaikaisuus luo virkamiesnäkökulmasta mahdollisuuden "sunset clauseen" eli tuen lakkauttamiseen. Tuen luonteesta riippuen voidaan tehdä myös irtautumissuunnitelma. Tuen vaikuttavuus ja tarpeellisuus tulee arvioida ennen mahdollista jatkopäätöstä. Yritystukien kohdentamisen tulee aina olla osa laajempaa politiikkatoimien kokonaisuutta, jonka avulla kyseinen tavoite saavutetaan, haittavaikutus lievenee tai ongelma poistuu kokonaan. Yritystukia ei tulisi nähdä saavutettuina etuina.

7. Kannustava vaikutus

- ✓ Miten tukea haetaan?
- ✓ Tuki-intensiteetti?
- ✓ Vipuvaikutus?

Sisältökuvaus

Tehokas tuki luo riittävän kannusteen sen kohteena oleville yrityksille muuttaa toimintaansa tuen perimmäisten tavoitteiden suuntaisesti. Jos tuki ei muuta tuensaajan käyttäytymistä, kyseisellä tuella ei ole kannustavaa vaikutusta. Tukea ei pitäisi myöntää toimintaan, minkä tuensaaja toteuttaisi joka tapauksessa myös ilman tukea. Kannustava vaikutus toteutuu esimerkiksi silloin kun tuettava hanke tai toiminta aloitetaan vasta tukipäätöksen jälkeen. Tukiviranomainen voi omassa käytännössään edellyttää lisäksi esimerkiksi, että tuen seurauksena hankkeen tai toiminnan soveltamisala on laajempi, tuensaajan hankkeen tai toiminnan toteuttamiseen käyttämä rahoituksen tai resurssien kokonaismäärä kasvaa taikka hanke tai toiminta toteutetaan nopeammin. Mitä suurempi tuen vipuvaikutus on, sen vaikuttavampi tuki on. Tuki-intensiteetin vaikutusta voidaan kokeilla käytännössä. Julkisen rahoituksen osuus yrityksen kokonaisrahoituksesta ei saa nousta kohtuuttoman korkeaksi, vaikka hankkeeseen sinänsä voitaisiin myöntää tukea. Verotukien osalta edellytetään, että tukiohjelma on otettu käyttöön ennen tuetun hankkeen tai toiminnan aloittamista.

8. Vaikuttavuus

Arvioinnit

- ✓ Millaisia väliarviointeja (kyselyt, selvitykset, haastattelut) on suunniteltu tehtävän tuen tarpeellisuuden arvioimiseksi ja tuen kehittämiseksi?
  - tuen toimivuus
  - tuen tehokkuus
  - kohdentuminen
- ✓ Miten tukea on päätetty kehittää tehdyn arvioinnin perusteella?

Ulkopuolinen vaikuttavuusarviointi

- ✓ Milloin tehdään?
- ✓ Menetelmävalinta ja sen perustelut
- ✓ Onko mietitty mitä tietoja on tarpeen kerätä jo tuen myöntämisen aikana onnistuneen arvioinnin turvaamiseksi?
- ✓ Tutkitaanko muutosta (arvonlisää) tuensaajissa verrattuna muutokseen niissä yrityksissä, jotka eivät saaneet tukea?
- ✓ Mitkä ovat käytettävät tulostimet?
- ✓ Tutkimustulokset:
- ✓ Ovatko ennen tuen käyttöönottoa tehdyt oletukset tuen vaikuttavuudesta edelleen voimassa?
- ✓ Onko tuki saavuttanut sille asetetut tavoitteet?
- ✓ Vaikutukset markkinoihin ja kilpailuun. Onko tuki korjannut markkinapuutetta ja miten markkinat ovat kehittyneet?
- ✓ Vaikutukset kasvuun, rakenteelliseen uudistumiseen, yritystoiminnan tehokkuuteen, kansainväliseen kustannuskilpailukykyyn tai pysyvän taloudellisen toiminnan vahvistumiseen.
- ✓ Vaikutukset tuen saajiin: Onko tuki syrjäyttänyt yrityksen omaa rahoitusta? Olisiko hanke toteutunut ilman tukea?
- ✓ Vaikutukset laajemmin yhteiskuntaan
- ✓ Miten tulokset on otettu huomioon tukea jatkettaessa:
- ✓ vaikuttavuus

- ✓ kohdentuminen
- ✓ tehokkuuden parantaminen?
- ✓ Kansainväliset tutkimustulokset?
- ✓ Onko tuloksia hyödynnetty?
- ✓ Tutkimuskirjallisuuden arvio?
- ✓ Voidaanko riittämätöntä vaikuttavuuden tasoa parantaa tukea uudelleen kohdistamalla tai päivittämällä?
- ✓ Miten relevantteina ja haastavina tavoitteita voi pitää? Kuinka ne toteuttavat kansallisia strategisia valintoja, hallitusohjelmaa?
- ✓ Miten asetetut tavoitteet ovat toteutuneet? Mitä merkittäviä tuloksia on saatu aikaan? Mitkä tulokset olisivat jääneet toteutumatta ilman tukea?
- ✓ Onko tuki korjannut markkinapuutetta ja mitä uusia markkinoita on luotu? Onko markkinapuute vielä olemassa? Milloin tuesta tulisi tai voidaan luopua?
- ✓ Mitä tavoitteiden ulkopuolisia tuloksia on syntynyt? Mitkä tulokset olisivat jääneet toteutumatta ilman tukea?
- ✓ Kuinka hyvin tuki tavoitti kohderyhmän, valuiko sitä yli?
- ✓ Hallinnollinen rasitus tuen saajille ja tukiviranomaisille?

EU arviointisuunnitelman mukaiset arviointikysymykset:

Tuen suora vaikutus tuensaajiin:

- ✓ Onko tuki vaikuttanut merkittävästi tuensaajien toimintatapaan? (kannustava vaikutus)
- ✓ Onko tuki vaikuttanut tuensaajiin eri tavoin? (esim. koon, sijainnin tai alan mukaan)
- ✓ Missä määrin tuella on ollut odotetut vaikutukset?
- ✓ Onko tuki vaikuttanut tuensaajien tilanteeseen (esim. onko näiden kilpailutilanne tai maksukyvyttömyysriski muuttunut)

Tukiohjelman välillinen vaikutus:

- ✓ Onko tukiohjelmalla heijastusvaikutuksia muiden yritysten toimintaan tai muilla maantieteellisillä alueilla? Onko tuki estänyt muiden kilpailijoiden investointien toteutumisen tai houkutelut toimintoja pois lähialueilta?
- ✓ Onko ohjelma vaikuttanut asetettuun toimintapoliittiseen tavoitteeseen?
- ✓ Voidaanko tukiohjelman kokonaisvaikutuksia kilpailuun tai kauppaan mitata?

Tukiohjelman oikeasuhteisuus ja tarkoituksenmukaisuus, esimerkiksi:

- ✓ Oliko tukiohjelma oikeassa suhteessa ratkaistaviin ongelmiin? Olisiko sama vaikutus voitu saada aikaan vähemmällä tuella tai erilaisella tukimuodolla? (esim. laina-avustuksen sijaan)
- ✓ Valittiinko tehokkain tukiväline? Olisivatko muut tukivälineet tai muun tyyppiset toimenpiteet soveltuneet paremmin kyseisen tavoitteen saavuttamiseen?

Sisältökuvaus

Tukiviranomaisen olisi määrittäjä, viimeistään ennen tukiohjelman jatkamista tai muuttamista arvioitava tuen vaikuttavuutta, tehokkuutta ja toimivuutta sen tarpeellisuuden ja kehittämistarpeiden selvittämiseksi. Jälkikäteen tehtävässä ulkopuolisen tahon tekemässä vaikuttavuusarvioinnissa arvioidaan ovatko ennen tuen käyttöönottoa tehdyt oletukset tuen vaikuttavuudesta edelleen voimassa. Tällöin tulee arviotavaksi myös tuen ja sen tavoitteiden yhteensopivuus politiikan yleisten tavoitteiden kanssa. Arviointien tavoitteena on lisätä tukien läpinäkyvyyttä ja parantaa politiikkatoimien vaikuttavuutta. Päätöksentekijöillä on oikeus valita oikeita politiikkatoimia kulloisiinkin tavoitteisiin. Jos tuloksia otetaan huomioon politiikan teossa, saavutamme kansantaloudellisia hyötyjä. Evaluointi kuuluu myös paremman sääntelyn agendalle. Evaluoinnit ovat osa politiikkantekoa.

Open datan hyödyntäminen ja ekonometriset tutkimusmenetelmät suuntaavat vaikuttavuustutkimuksia. EU edellyttää kontrafaktuaalisten tutkimusmenetelmien käyttöä. EU tukee arviointien laatimista ja se on julkaissut 28.5.2014 asiakirjan yhteisistä metodologioista valtiontukien arviointiin. <http://tem.fi/kansalliset-yritystuen-yleiset-edellytykset>

Arviointisuunnitelmaa laadittaessa voidaan olla yhteydessä esim. tutkimuslaitoksiin riittävän täsmällisen arviointimetodin määrittämiseksi kausaalivaikutusten mittaamiseen. Arvioinnissa tarvitaan kontrafaktuaalisten menetelmien lisäksi/tueksi myös laadullisia menetelmiä.

Ennen tuen myöntämistä kannattaa kehittää ns. looginen vaikuttavuusmalli, jossa kuvataan panokset, tuella aikaansaatu toiminta, välittömät tulokset ja vaikutukset tuen saajiin ja verkostoihin sekä vaikutukset yhteiskuntaan. Myös tukimekanismi kannattaa kuvata etukäteen.

Muutokset yritysten käyttäytymisessä näkyvät jo 1-2 vuoden kuluttua, mutta kokonaistaloudelliset vaikutukset voivat ilmentyä vasta 4-9 vuoden jälkeen.

Arvioinnit on tehtävä hyvissä ajoin ennen tuen päättymistä, jotta arvioinnin tulokset voidaan ottaa huomioon tuen jatkosta päätettäessä tai uutta tukea suunniteltaessa. Määrittäjä tehtävillä arvioinneilla voidaan varmistaa, että toistaiseksi voimassa olevaa tukiohjelmaa muutetaan tavoitteiden ja tarpeiden muuttuessa tai tarvittaessa lopetetaan.

9. Yksittäiset tukipäätökset

Miten kriteerit on otettu huomioon tukiohjelmassa. Miten kriteerit otetaan huomioon yksittäisessä tukipäätöksessä.

9 a Tukikumulaatio

- ✓ Miten varmennetaan, ettei tukea kasaudu samalle yritykselle eri tukiohjelmista?
- ✓ Onko hakijalle kerrottu, mitkä tuet ovat yritystukia?
- ✓ Onko hakijaa pyydetty ilmoittamaan haku- ja päätösvaiheessa hakijan hakemat tai saamat muut julkiset tuet?

Sisältökuvaus

Tuen myöntäminen ei saa johtaa julkisen tuen liian suureen osuuteen hankkeessa tai yrityksen toiminnassa. EU-oikeudessa on asetettu tietyt julkisen rahoituksen maksimirajat, joita ei saa ylittää. Tuen hakijalta on tarpeen kysyä mitä muita tukia se saa hankkeeseen tai hakijan muuhun toimintaan.

9 b Vaikutukset kilpailuun paikallisesti Suomessa ja EU-alueella

- ✓ Vaikuttaako tuki markkinaosuuksiin yrityksen toimialalla ja asianomaisilla markkinoilla?
- ✓ Edistääkö tuki ylikapasiteetin syntymistä kyseisellä toimialalla?
- ✓ Vaikeuttaako tuki kilpailevien yritysten markkinoille pääsyä?
- ✓ Vaikeuttaako tuki muiden yritysten investointipäätösten tekemistä?
- ✓ Vaikuttaako tuki muiden yritysten kannattavuuteen?
- ✓ Kuvaus markkinatilanteesta.

Sisältökuvaus

Tukea myönnettäessä on otettava huomioon tuen vaikutukset kilpailuun. Kilpailuvaikutuksia ovat vaikutukset markkinaosuuksiin yrityksen toimialalla tai ao. markkinoilla, ylikapasiteetin syntyminen tuen seurauksena, muiden yritysten markkinoillepääsyn vaikeuttaminen ja muiden yritysten markkinatilanteeseen vaikuttaminen. Entä vaikeuttaako tuki muiden yritysten investointipäätösten tekemistä? Tai vaikuttaako tuki muiden yritysten kannattavuuteen?

9 c Edellytykset kannattavaan toimintaan, arviointi

- ✓ Miten toteutetaan toiminnan edellytysten arviointi -kriteerit?
(vaikeuksissa olevan yrityksen määritelmä)
(luottokelpoisuus, maksuviiveet, taloudelliset tunnusluvut, terve yritys)
(VHS-tiedot)
- ✓ Onko tuensaaja lakkauttamassa vastaavaa toimintaa muissa EU-jäsenmaissa?

Sisältökuvaus

Tukea voidaan myöntää vain yritykselle, jolla on arvioidaan olevan edellytykset kannattavaan toimintaan. Yritys ei saa olla EU:n määritelmän mukainen vaikeuksissa oleva yritys. Kannattavuudelle voidaan asettaa myös muita edellytyksiä. Arvioinnissa voidaan käyttää tukena yrityksen taloudellisia tunnuslukuja, kuten luottokelpoisuus, maksuviiveet ja julkisten maksujen hoito. Merkitystä on myös sillä, onko hakija lakkauttamassa vastaavaa toimintaa muualla. Luova tuho tulisi sallia, jotta uudistumista tapahtuisi.